

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Ötásbajos petitorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint azelőtt több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért:
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyit-tér”-en megjelölt közlemény 60-asbajos sorra 15 kr.
 Név- vagy bérmentesül beiktatott kérelmek nem vétettek tekintetbe. — Ugy szűnő kérelmek sem adnak vissza.

Előfizetési árak:
 Itéljben az postán küldve:
 Egy évre 19 frt — kr. —, évre 2 frt 50 kr.
 Fél évre 9 —, —, egy évre 10 —.
 Előfizetési pénz minden közlemény: Kőpírcz, Vecsey-ház földszinti a szerkesztőségbe bérmentesül küldendő.
 Előfizethető helyben:
 Telegráf K. Lajos könyvkereskedésben a szerkesztőségél. — Egyébut a postahivatalok utján.

A pártfegyelem rabjai.

Az elfoglaltság a politikai pártéletben mindig a legnagyobb bajok forrása volt és marad.

Egy nemzet kinos vergődése, s ideoda kapkodása mindig onnan származik, hogy azok, kiknek kezeibe a nemzet sorsa le van téve, nem tudnak az egyszerű elfogadott pártnézetektől szabadulni akkor sem, a midőn pártelveiket a tények kérelhetetlen logikája elítélte, s pártmüködésük a hazára károsnak bizonyult.

Szép az a „iustum ac tenacem propositi virum” szilárdaságot hangzóztató frázis, de csak akkor, ha e szilárdaság a közjó előmozdítására irányul. máskülönben makacsasággá s kárhózatossá idiótizmussá fajul.

A mi bajaink nagy részt ugyanily bajból: politikai pártmakacsaságból származnak.

Irányadó politikusaink Achilles-sarkak az 1867. XII törvényzeink.

Nem kételkedünk soha, hogy azokat, kik e törvényzeinket megteremtették, a tulságosan télenk, de tiszta s hazájukért aggodó hazafiság vezette, s azért kezdetben elfogadhatónak találtuk, hogy a „Deákpárt” a legnagyobb féltékenységgel védelmezte az általa teremtett s jónak tartott jogállapotot az ellenzék támadásai ellen.

De már a fölött minden elfogulatlan politikusnak bámulnia kellene, hogy a midőn az ellenzék jóindulása szorílószóra beteljesedett, s a 67-ki közjógi alap hazánkra nézve nemcsak károsnak bizonyult, de annak további fenállása a mostani alakban Magyarország existenciáját veszélyezteti, s a dédelgetett közjógi alap általános deroute-ot eredményezett. — ugyanakkor még ez alap a közjógi alapok részé is felhagy a küzdelemmel, jól lehet most is rosznak állnia, a régi közjósi gárda pedig mindig nebaunt-virágnak tekintti a közjógi alapot.

Keresik bajaink kuforrását mindenütt, csak ott nem, hol az valóban létezik.

Uj adókat hoznak be, a régiéket 10—15 százalékkal emelik, saját háztartásunk szükségleteit milliókkal leszállítják, s az eredmény mégis 20—30 millió deficit lesz.

De azért nem találkozik köztük egy ember, a ki nyíltan merné ki mondani, hogy e szomorú eredményben van tannémi része annak az áldott közjósi egyes kiegyezésnek is, melynek a 67-iki „bölcsések” s „gondviselők” a lényegesen „biztatásai” szerint, országunkat soha nem remélt anyagi jólét polczára kelle emelnie.

Azért mondjuk, hogy nem találkozik olyan, a ki ezt nyíltan merné bevallani, mert markukba rasonirozni, titokban frondeurködni, szavazás előtt folyosóra menekülni, ahoz ért igen sok honatya s bevallják is szincerizálás közben egy-egy könnyen অপajzolható vidéki „balek” politikus előtt, hogy ők tökéletesen rosznak tartják a kormányt s a többség álláspontját, de e meggyőződésüket ott, ahol kell, a törvényhozó teremben nyilvánítani s kilépni azon

párt kebeléből, mely meggyőződésükkel ellenkező irányt követ, ily lépéshez egy kis bátorság s elfogulatlanság, önéret és szilárd meggyőződés kívánatik, mely tulajdonokkal a fontoskodó frondeurök legkevésbé dicsekedhetnek.

Ha minden pártérdektől, elfoglaltságtól menten keresnek bajaink forrását ott, az országházban, már régen megtalálják volna s ha a kormánypárti titkos összehesktívök nem elégednek meg vakandokturásokkal, mik se nem ártnak a kormánypártnak, se nem használnak az ellenzéknek, de férfiakhoz s törvényhozókhöz méltóan követnék meggyőződésüket, — a bátor kis csapat, melynek tiszta hazafiságát még ellenfelei sem vehetik kétségbe, már régen annyira szaporodott volna, hogy föllépése impoán, még a két henczegő miniszternek is, kik bizva az őket támogató szám erejében, eseten élözékekkel s hányaveti fitymáló modorokkal veszélyes konkurencziát csinálnak az „Üstökös”-nek.

De nálunk divat, a meggyőződést úgy idomítani, hogy az mindig a pártfegyelemnek magát alávesse.

S ennek köszönhető, hogy a midőn életbevágó kérdések döntetnek el a törvényhozási teremben, a pártelfoglaltság elszívározza e drága időt a folyosón a helyett, hogy segítené azokat, kik a szavazás alatt lévő kérdésben vele egy véleményben vannak.

A férfias jellem kötelességünkkel teszi a bátorságot elvünk nyilvánításában. E bátorságot senkitől nem követelhetjük inkább, mint honatyáinktól.

Vagy a kormánynyal, — vagy ellene; — tertium non datur. Minden más eljárás árt nem kevésbé az ellenzéknek megbízhatatlanságával, mint a kormányának illoyalításával.

He dry Bódog.

A budai tárgyalásokra vonatkozólag követező, illetékes helyről vett közleményt hozták a fővárosi lapok: „Mindkét kormány a monarchia két fele közt legközelebb megoldandó kérdések iránti tárgyalások másnémi kormányi teendők miatt rövid időre megszakította, nemskóra azonban folytatni és befejezni fogja. A méltányosság szellemétől áthatott tárgyalások lefolyása azon reményre jogosít, hogy e kérdések a legrovidebb idő alatt sikeres megoldást fognak találni.”

Gyönyörű, s ebben a boldog időben a haza minden igaz fiára, örvendetes hírt közöl a N. H., azt nevezetesen, hogy a kormány a nemzeti közvélemény által sürgetett önálló vánterület ügyét feladta, s a közös vánterület alapján egyezett ki az osztrák miniszteriummal. Némely lapok a nemzetnek beadott ezen keserű labdacot édesíteni akarják ugyan azon sovány hírről, hogy még nincsenek teljesen befejezve a tárgyalások, amint azt a fontebb közölt s illetékes helyről vett közlemény is állítja, s hogy még a részletek nincsenek elintézve, de beszélnének már akármint, — ha egyszer az alapot kiengedte a kormány vételni lábai alól. — Csak így járjon el a kormány az önálló bank ügyében is, s akkor aztán el lesz érve, amitől néhány év óta fél a nemzet: az alkotmányosságunk azt a kis látászat is elfogjuk veszteni, amivel birunk, s lezúnik újra mint 10 év előtt voltunk, osztrák provincia.

A bécsi Theresianum magyar alapítványai ügyében megindított tárgyalások folytán a két kormány közt létrejött megállapodást — mint a N. H. írja — ö félége mult hó 28-án helybenhagyta. E szerint két magyar ta-

nár és két magyar nevelő fog állást nyerni a Theresianumban, kikre az intézet magyar növendékeinek nevelése fog bízati, s erre a kir. biztos ügyelend fel.

Apró hírek. A szombaton tartott minisztertanácsban a folyó ügyeken kívül a közlebbi napok alatt folyt alkudozások is előfordultak. Már a maros megye szabadelvű pártja e hó 4-én tartott közgyűlésén kijelenté, hogy óhajja a magyar nemzeti bank és az önálló vánterület felállítását. A déli v a s u t h á l ó z a t elválasztása ügyében Bécseben tartandó tárgyalásokban Ribáry közl. ü. min. tanácsos fog részt venni. A rentek ö l o c s ó n — a N. H. szerint — a jövő hó folyamában fog nyilvános aláírásra bocsátatni. Gr. Zichy Nándor „A közigazgatási bizottság” című röpiratot írt s osztattat ki a képviselők közt.

A „Magyar kisbirtokosok országos föld hitellegyesülete” létesítő bizottságának emlékirata a miniszteriumhoz.

(Folyt. és vége.)

E tőkék ez által sem biztonságukban, sem jövedelmességükben veszteni nem fognak. E kérelem teljesítését annál inkább lehet remélni, mert a legutóbb ülésezett uszora enqete is hathatósan ajánlotta a kormányt, hogy a közalapítványi tőkék föleg a kisbirtokosok osztályai hitelszükségletének fedezésére fordítsanak.

Kérelmeztetik továbbá c) mindazon kiváltások megadása, melyeket a „M. földhitelintézet” élvez; d) a kibocsátandó záloglevelek fogadtatásának el tokeelhelyezésül árvapecsen stb. részére, e) — hogy a kormány az egylet zálogleveleinek elhelyezését úgy a kül, — mint a beföldön ajánlatával elősegítse, végre f) hogy az alakítandó nemzeti bank, 1) a kisbirtokosok földhitel-egyesületének zálogleveleit bankképes értékpapirokúl ismerte s fogadjja el. 2) a mezőgazdasági előlegyeket számára a kimutatott biztonsági alapnak megfelelő mérvű hiteldotiótát a közpönt közvetítése mellett engedélyezni tartozzék.

A kiváltások a következők közt állanak: a) hitelse telekkönyvi kivonatok, melyek 1000 frton alóli kölcsönösszegek kieszkülözéséhez szükségesek, kiadásra, továbbá az önség y hitel-egyletek részére kiállított kötvényeken az adós nevalírásának hitelseitese bélyegmentesen eszközölthetessék, a zálogjog bekebelezéseket és az azok törlesztés kérvényező beadványok mellékleteikkel együtt szintén bélyegmentesen legyenek; a késedelmes adósok és azok kezelői ellen egyesesen végrehajthatásnak legyen helye; az egyes önségely hitellegyleteknek egymás közt levezetési és 1000 frton alóli pénzküldeményei postadíjmentesen legyenek; távsürgőnyei pedig 50 % nyi díjkezdvevényben részesüljenek. Végül a hitellegyleti tagok közt felmerülő vitáknak minden hatósági és törvényes beavatkozás, vagy perlekedés kizárásával eldöntése kérelmeztetik.

Mindezen kiváltások egyttésen törvénybe iktatásat hazánkat illetőleg hathatósan ajánlják és követelik: az eiorehaladottabb gazdag külföldi és hazánkban a „Magy. földhitelintézet” példája s legkiválóbb nemzetgazdasáinknak már 10 év előtti tanácsai és sürgetései; továbbá a nemzeti vagyonosodás s a nemzetben az adozási képeség emelésének szempontja, s végre a hitellegylet záloglevelei kelendőségének s azzal a külföldi töke beszerzésének szempontja.

Azon áldozatok, melyek az államtól kéretnek, mind össee is nem igen súlyosak, s reméljük ennél fogva, miszerint a kormány nem fog késmi a kért segítség megadásával, hogy ekkép egyrésztől földmivelő néposztályunk örökre megszabadíttassék a mindinkább terjedő s romboló uszorától, másrésztől megszabaduljon a magyar állam is a folytonossá vált adóexcutióktól és deficitől.

Nyilatkozat.

A temesvári pénzügyigazgatóság teljes fogalmazói kara állásra való tekintet nélkül a „Debreczen” című lap 1875. évi deczember hó 31-én megjelent 253-ik számában Örményesről deczember hó 25-ről keltezett rágalmazó és gyalázó czikkben foglaltakat, melyekkel a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság legszélesebb körben mint hazafi és mint államtisztviselő a legnagyobb közbecsülésnek örvendő főnöke és az alája rendelt fogalmazói kar egész testülete a legaljasabb módon bántalmazták és hazai szabadelvű sajtó törvényünk nemtelen cizelokra való egyidejűleges kizsákmányolása mellett az igazság és illem lábál tapodtak, egész terjedelmükben ajas és becsetlen rágalmazásnak nyilvánítják.

Egyébiránt az ez iránt megindított eljárás az emelt vádak alaptalanságát bebizonyítandja, melynek eredménye a megtámadott fogalmazói kar által a sajtó utján annak idejében közzé fog tetetni, miért is ezen nyilatkozat végválaszának nem tekintendő.

Azon tisztelt hazai lapok, melyek a „Debreczen” fenti cikkéről tudomást vettek, illetőleg azt felelítették, felkértenek e nyilatkozat felvételére.

Temesvárot, 1876. évi jan. hó 4-én.

Bicsánszky János, p. ügyi tanácsos. Doltoff Ernő, p. ü. titkár. Niamesy Zsigmond, p. ü. titkár. Wimmer József, p. ü. titkár. Weisz Károly, p. ü. titkár. Löcs Rezső, p. ü. titkár. Dorogoncska Dóme, p. ü. titkár. Maximovics Dóme, p. ü. titkár. Peikáu Károly, Jancsó Pál, Schullia József, Lonkofszy László, Orosz László, Markovics Lajos, Kovács Márton, Petyko Géza p. ü. fogalmazók.

A „Debreczen” szerkesztőségének.

A tisztántuli főtisztelteti Egyházkerület 1867-ik évi — deczemberi közgyűlése 177-ik számú határozata nyomán, a könyvtár javára történt ajánldékok közzé sorozata, évenként az év bezártával közzé hírt teendő lévén: midőn ezen rendelkezés eleget teendő, foganatosítását végett becses lapját régisége s enterjedtségénél fogva igénybe venni bátorokdunk: részint a kegyes ajándékozók iránti hála lerovása, részint főiskolánk könyvtára iránti érdekltség fentartása s ébresztése tekintetéből tisztelettel kérem, hogy az érintett ajándékozók kivonatos sorozatát közölni méltóztassék.

Debreczen 1876, január 5-kén. Dicsőfi József m. k. főisk. kezelő könyvtárnok.

Az 1875-ik polgári évben a debreczeni ref. főiskola könyvtára a régi pénzügyintézménye javára a következők ajándékozók történetét:

A nyomtatványokban.

1. Nt. Révész s Imre lelkész s hitudor urtól: a Magyar prot. egyh. s isk. Figyelmező VI-ik évfolyama 1875-ől.

2. Kiss Sándor érszodoróli birtokos urtól: Nagyajtai Cserei Mihály története (kézirát).

3. Az országos m. kir. statisztikai hivataltól: Hivatalos statisztikai közlemények VII-ik évfolyam 1—6 füzet 1874/5-ől.

4. Tüdőss János főgymn. tanár urtól: Latin mondattan 1875.

5. T. Csáthy Károly könyvtáros urtól: Irodalmi Értesítő, szerkesztő Márki Sándor, 1875-ől.

6. Nt. Tóth Sámuel tanár s egyházker. főjegyző urtól: Az egyházakat s belhivatalnokokat legközelebbre érdeklő országos törvények, kormányrendeletek sat. — Debreczen 1875.

7. Kovács Endre gyakorló iskola V-ik osztálybeli tanultól: Keresztény katechismus a vallás történetével és némely könyörgésekkel együtt, 3-ik kiadás Győr 1802 (Láczai Józseftől).

8. A magyar tud. akadémiától:

a) Almanach 1874-ik évre. Budapest.

b) Értesítő VII-ik évfolyam 8—14; s VIII-ik évf. 1—9 szám 1874-ől.

c) Értekezések a nyelv és széptudományok köréből, III-ik kötet, 8—11, és IV-ik kötet 1—10 szám.

d.) Értekezések a történettudományok köréből, II-ik kötet, 10 és III-ik kötet 1—10 szám.

e.) Értekezések a társadalmi tudományok köréből II-ik kötet 8—11 szám 1874-ől.

f.) Értekezések a matematikai tudományok köréből, II-ik kötet 3—6, és III-ik kötet 1—5 szám.

g.) Értekezések a természettudományok köréből, III-ik kötet 15, és IV-ik kötet 3—6 szám.

h.) Közlemények, nyelvtudományiak: X-ik kötet 3-ik füzet 1873-ől.

i.) Közlemények mathem. és természettudományiak: VII, VIII-ik kötet 1869/70.

k.) Évkönyvek: XIV-ik kötet II-ik darab. 1) Magyarhon történeti emlékek, és pedig: a. Első osztály: Okmánytárak 18—22 kötet 1873/4-ől; b. Második osztály: Irók: 26-dik kötet 1873-ől.

m.) Török magyarhon történeti emlékek IX-ik kötet 1873-ől.

n.) Archivum Rakoczyanum, és pedig: a. Első osztály: Had és Belügy II, III-ik kötet 1873/4-ől; b. második osztály: Diplomacia II-ik kötet.

o.) Monumenta comitalia regni Hungariae I—6 kötet 1874.

p.) Aristoteles Nikomachuszhoz czimzett ethikája, fordította Habernern Jonathán. Budapest 1873.

q.) Budenz József: Magyar-Ugor összehasonlító szótár, I—6 füzet 1—16 iv. Budapest 1873.

r.) Bardócz Lajos: A mechanika alapvonalai, kiegészített pályamű. Budapest 1874.

s.) Magyarország hártayagombáinak válogatott képei II. Kalichbreuner K-tól 1874.

9. Nt. Pápay Imre Esperes urtól: Az alsó szabcs-bajdukerületi ref. Egyházmegye 1874. nov. 18-kán H-Böszörményben tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

10. Sz. kir. Budapest fővárosától (sz. k. Debreczen város utján) Budapest fővárosa statisztikai hivatalának közleményei IX-ik és X-ik kötet.

(Folyt. köv.)

A magyar fővárosból. Király ö felsege e hó 3-án kelt legfelsőbb elhatározásával megengedte, hogy Toldy Ferenc családjának az 1876-ik évre előírtaott 4000 frtnyi országos tiszteletdíjából, mely Toldy Ferencet illette volna, 2000 frt kiszolgáltatassék. Ö felsege a jogászok orvostanulók, bölcsészek és technikusok labizottságának 100—100 frton adótt bajlok költségei fedezésére. A Duna Budapestnél e hó 7-én mintegy három deciméterrel áradt pár óra alatt. A netaláni árvesztéj ellen szükséges övintézkedések megtételére utasította a polgármester a mérnöki hivatalt. **Loicsák Mária** kézi munkásnő hosszas betegség miatti kétségbeesésében magát megfojtotta. **A budapesti sz. Ferenc-rendi szerzet** — a N. H. értesülése szerint — 575,000 frt kölcsönért folyamodott a közoktatásügyi miniszterhez, kolostora felépítésére. **Hadapródi iskolát** nyitottak meg e hó 3-án az új épületben. A tanoncok száma eddigéig 400, kiknek egy harmada magyar, a 16 tanár közt pedig 6 magyar van.

Téli estékre.

(Géressy Kálmán előadása a magyar irodalom és műveltségtörténetéből a XIX. században.)

Soha kövint oly nagy s általános hatást nem keltett mint a „Hitel.” Mutatja ezt azon körülmény is, hogy megjelenése évében, 1830-ban három kiadást ért. Általános érdekltségű fogadtatott és pedig egyrésztől a legerősebb gyűlöletig menő haraggal, másrésztől egész a rajongásig menő tisztelettel, miként szoktak fogadtatni mindazok, kik korszakoktól nagy eszmék hirdetőitől, vagy új irányok megalakítóitól lépnek fel. A nemzet nagy része, kivált a birtokos nemesség botrányozással fogadta azt, míg az ifjuság, mely általában mindig a haladás, az újítás, az újítások csatlakozni, és a nemzet költőit a legnagyobb elragadtatással fogadta. Még inkább fokozódott Széchenyi iránt a tisztelet, midőn látták, hogy gyakorlati vállalt

Restelt társaságában utazni, egy pár forinttal többet fizetett, s ezért egy külön kocsiában jött, s a felügyelő ki nem tudott mit tenni velem, miután első osztályu jegyem volt, a nő kocsiába engedett szállni. Egyébiránt megkell vallanom, hogy e nő különös benyomást tett reám. Lényében oly eredetiség, rejtélyes, mondhatnám régényes voltam én! Isten tudja mi mindent gondoltam el! és fájdalom, prosává lett minden: egy rokon Oreiből, a ki néne karjába siet, hogy vele fecsejjen.

— Hogyan gondolt ezt? kérdő Olga nevetve, azonban boszankodni lázott. Szóltam-e valamit olyast nek, a mi feljogosítana, miszerint az mond nekem, hogy fecsejtünk.

— Nem, azonban nem tudom más célját találni ezen látogatásnak. A köztud és férdj közti békének helyreállítása végett aligha jött, miután ittletét, férdj előtt titkolni óhajja; különös érdekel pedig irányodban nem viselhetett, mivel téged személyesen nem ismert. Mi hozhatta őt tehát ide... nem értem.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN” tárczaja.

ELMOSÓDOTT NYOMOK.

Büntügyi regény 1 kötetben.

Írta: Achscharumoff Miklós.

Első rész: Olga.

IV.

(Folytatás.)

Mily különös véletlen, ha ő volt! És hogy épen nekem kellett vele összejönnöm, holott százan utaztak ugyanazon vonaton. És mégis minden oly egyszerűen folyt le; rejtette magát valaki elől, a második osztályban kényelmesen volt a hely s én aludni akartam. De miér, rejtőzött el a hazautazásban? Itt R-ben lehet érteni, mert e város nem esett egyenes útjába, miután Moszkvától mintegy három mértföldnyire esik. A legkisebb részleteket is visszahoztam emlékeembe, s eszembe jutott, hogy utitársom fátyolát leereszté midőn a kocsiba léptem, s később újra, midőn a kocsiból kilépett,

Még a zsebkendőre is visszaemlékeztem, melyet feleltem. De azon J.S. betűk voltak láthatók, tehát nem lehet Vogelné, különös, hogyan jöhetnek ily gondolatok az ember eszébe? Gondolataim összezilálódtak; az elfáradt szellem elveszté az események összefüggésének szálát, a falhoz fordultam és elaludtam.

V.

Másnap ebéd után igen jól mulattunk, ha jól emlékezem, Bodjagin családja felett. Eltérő nézetek támadtak köztünk és Olga, hogy állításait támogassa, ismét Vogelnére hivatkozott.

— Mondd csak, kérlek, dohánnyozik ama hölgy? kérdem közömbös hangon.

— Igen dohánnyozik.

— Szivarokat használ?

— Igen, de honnan tudod te ezt?

— Én mitsem tudok; csak kérdeztem csupán.

Olga meg volt lepette és meg kell vallanom, hogy magam is. Éjjeli gondolataimnak kétséges valószínűségét megerősítve láttam most.

— De miér kérdézed ezt, folytatá Olga sürgetőleg. Bizonyosan ismered őt.

— Nem, én nem ösmerem őt, feleltem; azonban lehetséges, miszerint anélkül, hogy

ösmernök egymást, összetalálkoztunk. Mondd csak, kérlek, körülbelöl, hogy néz ki e nő. Fialat?

— Igen, az én korombeli.

— Barna?

— Nem.

— Magas?

— Nem nagyon.

— Csinos?

— Sovány?

— Nem, meglehetősen testes. De mindez csak mellékes dolog; mond meg inkább, miként találtad el, hogy szivarozik?

— Valóban nem tudom... az éjjel álmodtam felőle.

— Ostobaság?

— Nem, való igaz. Azt álmodtam, miszerint anélkül, hogy ösmertük egymást, te hozzát jöttünk volna. Éjjel volt, vasuti kocsiokban egy lámpa égett csupán, én a padon feküvéem és szunyadoztam, ő pedig a szegletben szivarozott.

— Ez mégis különös — de honnan tudtad azt, hogy ő volt?

— Az nem tartozik a dologra. Hiszen sok mindenfélét álmodik az ember. Ugy vé-

lem, hogy újjan egy gyűrűt is láttam, erről ösmertem meg.

— Minő volt e gyűrű?

— Keskeny karika rubinkövel.

— De istenem, hiszen épen ilyen gyűrűt viselt! Valóban Seroge, ez nagyon különös... Csakugyan láttad őt?

Magam is csaknem megvoltam róla győződve, féltem azonban Olga aggodalomba hozni, ha elmondom neki a valót, mielőtt még magam is biztosan tudnám: miér kereste e nő fel Olga-t. Másrészt pedig elővigyázatlanul vádoltam önmagamot, a miér mesét beszéltem el, mert vannak mesék, melyek a szívet sokkal jobban nyomják, mint a valóság.

A középutat választam tehát, és megvallottam Olga-nak, hogy az nem volt álom, hanem, hogy valóban ilyen utitársom volt.

— Bizonyosan ő volt, mondá Olga.

— Meglehet, válaszoltam nevetve, mindazonáltal nem mernék reá fogadni. Egy rubin gyűrűt meglehetősen közönséges, és olyan nőnél, a ki szivarozik, még nem is ritka ékszer. Ő volt-e az, vagy más, az mindegy, de ha ő volt, a dolognak igen egyszerű magyarázata van. Mi egy időben utaztunk ide, és egy napon érkeztünk volna meg, ha dolgaim Moszkvában fel nem tartóztatnak. Mi különös van ezen?

alatai egymásután a legszebb siker koszorúja. Azonban még ekkor, sőt ezután is sokáig nem tartották őt nagy politikusként, sőt mint ilyen, meglehetősen rossz hírből állt. A 25-ki országgyűlésen kis szerepe volt, a megyei gyűléseken pedig csak akkor szólalt fel, ha oly tárgyról volt szó, melyek az ő terveihez közelebbi összerakásban állottak. Sőt még olyan hírt is közltek, hogy a hármas könyvet nemcsak nem ismeri, de sőt nem is tartja azt mindenben kötelezőnek, csakis praktikus válmálatai voltak képesek államférfi hírnevét meg-alapítani. 1827-ben a kaszinóknak Pozsonyból Pestre áttétele és klubba átalakítása neki köszönhető; hasonlóképpen sokat tett ugy az irodalmi, mint a társas tereken kifejtett munkássága által a főváros szépítéséért, továbbá a Budát és Pestet összekötő világhírű lánchíd felépítéséért.

Első művét a Hitelt követte nemsokára a Világ, majd a Stadium. E műveiben foglaltatnak azon eszmék és tervek, melyek valószínűsége Magyarországot új szelleműtől eszközölni.

Széchenyi írói munkássága mellett nem feledkezett meg a nemzet anyagi felvirágztatásáért célzó gyarkorlati iránítvány megvalósításáról sem. Így a Hitel megírása után azonnal hozzálátott a magyar kereskedelem emeléséért a Dunánál új utvonallal tételéhez, melyen hazánk nyugatról Béccsel, keletről a Fekete tengerrel összeköttetésbe hozassék. E célból a Dunán levő hajózási Országos akadályozó s a Duna medrére 200 lépésre összeszerelt sziklatörmöket szétrobantatta 1834-ben.

A vaskapui vállalat megkezdésével csaknem egyidőben alapítottat meg a Dunagőzhajózási társaság, különösen a Széchenyi utáni társaság és szellemi támogatása mellett. Erre később az állam is támaszkodott, mely magyar ember által a magyar kereskedelem felvirágztatására célzójából alakult központjait kezdetben nagok a bécsi igazgatóság és bankárok nem Bécsen, hanem Pestet választák, mely terv azonban epe a nemzet részéről kelő érdekltség és támogatás hiánya miatt hiúsult meg.

Azon számos fiatal erők között, kik Széchenyi reformeszméinek keresztülvitelére hozzá csatlakoztak, a legkitűnőbb volt báró Wesselényi Miklós, ki ujászületési mozgalminkban jelentékeny szerepet vitt s több éven át elvokona s barátja volt Széchenyinek. (Folyt. köv.)

Vidéki hírek. B. Kalánoson új év napján 47 ház égett le. Huszon egyet alakult, mely felégették a néki tanit magyarul és németül írni és olvasni. A nagykarolyi neoglet által rendezendő s tombolával összekötött tanczvigalom jan. 30-án fog megtartani. N. Károlyban egy Gyöngy közösi illetőségű ember a napokban hézagost evett, utána hideg vizet ivott s nehány perc múlva meghalt. Tenken az ott nem rég alakult tüzoltóegység f. hó 22-én tanczvigalmat rendez, melyre jövedelme a főszereplők beszerzésére fog fordítani. A hátszegi Erzsébet leány-növélődiát a múlt hó vég napjaiban nyitottak meg ünnepléssel. Besztercebányán a múlt kedvélő által a házjárak tanműhely javára rendezett hangverseny 139 frtot jövedelmezett.

A „biharmegyei ifjúsági jogász-egylet” alap-szabályai a belügyminiszterium által bemutatási záradékkal ellátottak.

Külföld.

Franciaország. A választási mozgalom megindult már minden francia megyében, természetesen számos beszédet, manifestumot fog szólni. Gambetta sietett e tereken az első közt felépíteni: R. cahors közösi tanácsoshoz decz. 31-én levelet intézett, melyben fejtegeti, milyen elveket tartson szem előtt a köztársasági párt a választások alkalmával; általában mondató, hogy Gambetta programja igen mérsékelt, s a levélnek egy helyen a republikánusoknak az igazi conservatívok címét vindikálja.

Egyiptom. A táviratok a khedive és pénzügyi tanácsadója Cave közti vizsályok hírért hozták, melyből azt kellett következtetni, hogy az egyiptomi alkirály nyomásztónak találja már az angol befolyást, s szeretne attól szabadulni. Nubai pasa, a khedive külügyminisztere beadta lemondását, s ez ügyet a Cave esetével hozták kapcsolatba. A khedive felső-nilusi birtokai és a múlt évben elfoglalt Darfina nagy részében forogok. A felső Nilus vidékére betörték a vad sülük. Darfurban pedig egy Ziber nevű főnök felázadt az egyiptomi kormány ellen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése, jan. 8-kán. — Elnök bejelenti Abauj-, Pozsony- és Máramarosmegyék, továbbá Zombor, Eperjes, Babin, Szabadka, Nagy-Várud és Nagy-Bánya szab. kir. városok feliratát a közigazgatási bizottságról szóló tjavaslat mellőzésé, Turóc-megyéét a magyar jegybank felállítására, Győr-sz. k. városát az önálló magyar nemzeti jegybank és külön vámtérlet létesítése és Moszonymegyéét a katonai beszállásolás, s végül Szatmarmegyéét az uszora törvény visszaváltása tárgyában.

Bemutatja továbbá Vécsey Tamás, Hosszu László és Justh Sándor újonnan választott képviselők megbízó leveit s végül mindazon interpellatiók, indítványok, határozati és törvényjavaslatok, valamint miniszteri és egyéb más előterjesztések kimutatását, melyek a jelen országgyűlés folyamán decz. hó 1-től 31-ig a képviselőházhoz betérjésztettek és még eddig elintézetlenül maradtak.

Az indítványok és interpellatiók könyve ezúttal úres levén, tárgyalás alá vétetett a a kérvények utolsó sorjegyzeke. A székesfehérvári és gyulafehérvári ügyvdi kamarák portentességé iránti kérvényét Szögényi M. László a pénzügyi bizottsághoz, Perczel igazságügyminiszter az összes miniszteriumhoz kéri utasítani, mely utóbbi vélemény Madarász és Boer felszólalásai után a többi kérvényekre vonatkozó bizottsági vélemények pedig vita nélkül fogadtattak el.

Ezután a ház nagy többséggel elhatározta, hogy a hétfői ülésen megkezdessék a közigazgatási bizottságról szóló tjavaslat tárgyalása, mire az ülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

A debreczeni jogász ifjúság jótékony cselekedete, mely folyó hó 8-án a városi színházban tartott, sikerültnek mondható, amennyiben meglehetősen szép számu közönség után gyülekezni kezdének s tíz óra felé a tánc is már kezdetét vette. Az öröm, a jó kedv, mely az ifjúságok kebelét dagasztotta; a báj, a kellem érzete, mely a szepem egész lényét előlöté: visszatkrözödt az arcokon, s a hölgyek szeméből ragyogó sugarak özönlöttek szanaszét, szálai voltak ezek azon boldogságnak, melyet ilyen alkalommal érezni szokunk. A tánczokban átlagos számmal 55 pár vett részt; és ez 55 párban, ötvenöt pár szem, mindmennyi csillagai az éjkek, melyekbe tekinteni is mennyei élvezet. A vidékről is számos vendék részt a sikerült, s kedélyes táncmulatságban, többek közt Nagy-Károlyból és Nagyváradról, utóbbi helyről a jogász ifjúság közül többen rándultak át, mint szintén az ottani akad. ifjúság segélyelete, annak elnöke által volt képviselve. Oláh Józsi és a színházi zenekar felváltva működtek, s alig győztek az ifjúság „hogy volt”-jainak eleget tenni, elannyira, hogy midőn a szünóra következett, már éjfélután két óra volt. Szünóra után még nagyobb tüzelt folytatott a tánc, mely reggeli öt óra után ért csak véget. A párbolyokból és zártsekkékből nagyon számosan az elvételjes postáig; a jövedelem mindazonáltal, a mint hallottuk, nem volt teljesen kielégítő.

A zenede tegnap házihangversenye, — mint ezt örömmel jelezhetjük, — szépszámu közönség előtt tartott meg. A program változatos, s az előadás kitűnő volt. Különösen Steinacker úr mesteri zongorajátéka nyújtott a közönségnek nagy élvezetet. — Reméljük, hogy e hangversenyek — mint azt megérdemlik, ezúttal is minél számosabb közönség előtt fognak lefolyni.

A debreczeni iparos ifjaközpéző-egylet évi közgyűlése tegnap délután megtartván, a választmány évi jelentése felolvasása után az alapszabályok azon pontjai, melyek a választmányra és a könyvtár használatára vonatkoznak, akként nyertek határozatilag alkalmazást, hogy a választmányba 6 tag az alapító és pártoló tagok közül is választassék s hogy a könyvtár az alapító s pártoló tagok is használhassák. Ezután a tisztviselőség és választmány leköszönvén, kezdetét vette a tisztviselői újból elnöké Rác György alapító tag nagy szavazattöbbséggel, első alelnöké alapító tag Huber József, másodalelnöké Möricz Bertalan rendes tag, pénztárnoké Tóth Sándor (bádogos) pártoló tag, titkárá Vado Sándor alapító tag, gazdává Dusóczky János rendes tag, könyvtárnoké Bátorhy Imre pártoló tag, karnagyá állomásra pedig Albert József újból visszahelyeztetett. A választmány pedig következőleg alakítottat: Szikszay József alapító tag, Siska Károly pártoló tag, Erdélyi István (nyomdai művezető) Stibér János, Farkas Endre, Borsányi Viktor pártoló tagok, rendes, Györi János, Tóth István (asztalos) Szilágyi József és Klemm Lajos pártoló ta-

gok pótválasztmányi tagokká, ezeken kívül Székely György, Möricz József, Varga Lajos, Konrád Lajos, Juhász József, Keulecz Márton, Viberál János, Szuhai Vincze, Faraagó István, Fodor Zsuzsi, Nagy Mihály, Balogh István, Lisztai János, Demik Lajos rendes, Kiss János, Nyulási István, Vetéssy Béla, Klein József előbbiekkel együtt mindnyájan rendes tagok, pótválasztmányi tagokká szavazattöbbséggel elválasztattak. Az évi jelentést rövid kivonatban később közlendjük.

A kertészegylet Budapestben az idei husvét ünnepeken a Belezaykert helyiségeiben virágok, gyümölcsök, füzélékekből stb. álló nagyból kiállítást tervez megtartani és már most hiv fel e célból valamennyi kert tulajdonosokat, kertészeket és kertész barátokat ezen kiállításon való részvételre. Jelentkezzenek Ronet V. utnál (magkereskedés Deák-utca) és Fekete József úrnál fűvészeki kert főkeftésznél fogadtattak el. Ezen kiállítás célja a magyar kertészet emelése. A következő tárgyszorokat legközelebb fog tudomásul hozatni.

A debreczen kir. törvényszék beadványi ügyforgalma az 1875-ik évben. Polgári s váltóügyi 12906. Bányai s jövedéki 8512. Fegyelmi 31. Telekkönyvi 7968. Elnöki 1131. Összesen 36848. Elintézetett polgári s váltóügyi 18739. maradt 467, bányai s jövedéki 5390 maradt 122, fegyelmi 31, telekkönyvi 7668 maradt 300, elnöki 1125 maradt 9. — Összesen elintézetett 33953, elintézetlen maradt 895.

A „Független Polgár” című, Budapestben megjelenő lap legutóbbi s z a a következő hírt hozta: „Sajtóper indított a „Debreczen” ellen a temesvári pénzügyigazgatóság, egy ezen lapban elene intézett támadás miatt.” E hírt értesülésen alapszik, miután volt alkalmunk nevezett pénzügyigazgatóságban egy a debreczeni pénzügyigazgatósághoz intézett megkeresést olvasni, mely szerint sajtóperrel nem, hanem ez ügyben csak hivatalos vizsgálat megindításáról van szó, melynek eredménye sajtó útján közöl fog tétetni, a mint ez lapunk mai számában „Nyilatkozat” című cikkben olvasható. Egyébiránt a temesvári pénzügyigazgatóság előtt ama cikk álló nevű szerzője ismeretes, s az alpost nélkülvadákért bizonyára illo büntetését veendő.

Igen fontos a lapunk mai számában olvasható szerencse hirdetés id. Heschkeher Sámuel bankártól Hamburgból. Ezen ház, Bécsben és a környéken történt nyereségek kifizetésénél, pontossága és titoktartása által hírnévre tett szert, hogy a mai hirdetés is bátran ajánljuk mindenki figyelmébe.

Halálhírek. Boschetti András helybeli polgári sulys csapás érte. Atja, rövid ideig tartó betegség után ma reggel meghalt, mely szomorú esemény az elhunytak hátramaradt családját mely gyászba borította. A temetés holnapután fog végbemenni.

A színházi álarczosbál, mely f. hó 13-án fog végbemenni, nemcsak fényesnek, de felette érdekesnek ígérkezik. — Mint tudósítanak, városunk közelebbi számosan szándékoznak abban részt venni, másrészt a színházi igazgatóság részéről, a bál érdekes voltának emelése célzójából, olynemű intézkedés tétetett, hogy a szünóraiban egy igen mulattató operetti forma darab fog előadni, mely szín-

tén egy álarczos bált jelképezend. Eszerint a nézőközönségnek is az élvezetből ezuttal jóval nagyobb rész fog jutni, mint más alkalommal.

A helybeli korszolya egylet jegén tegnap délután meglehetősen számu közönség jelent meg, dacára a csipős hideg időnek. A kintevők igen jól találták magukat, a mulatságot azonban megzavarta azon sajnos esemény, hogy Slezsák kisasszony korszolyázás közben elesett, s fejét jelentékenyen megsérlette. Az óvatosság mindennél ajánlandó, különösen az olyan sikamlós tereken, mint a minő a jég.

Balázs Kálmán és zenetársulata a külföldről visszatérkezés után, tegnap délután mutatta be először magát a „Fehérlő” kávéházában, este pedig ugyanott az étteremben. Az elutazásukkor 14 tagból álló társulat most már csak 9 tagból áll, mindazonáltal játékuik oly összehangzó, oly élvezet nyújtó, hogy a lányai úgy vehető észre. — A külföldön csupán egy új darabot tanulhattak meg, és pedig Szászországban a „Fridrik” polkát, melyet tegnap nagy tetszés közt el is játszottak. Bár a külföldön szenvedett anyagi veszteségüket bizonyó fájlaljuk, mégis sajnálatunkat ellensúlyozza az, hogy e körülmények köszönhetően, miként a társulat a kitűzött időn jóval előbb érkezett vissza városunkba, melynek közönsége nem lett hosszú időre megfosztva az élvezett gyönyörtől.

Postaügy. Egy levél érkezett a helybeli postahivatalhoz, mely a bécsi csász. kir. helytartóságtól lett feladva „Antonia Mertl” czim alatt. Minthogy czimzett nő pár hét óta Debreczenben tartózkodik, lakása azonban ismeretlen, ennél fogva felhívatik azelőtt a posta hivatalnál való átvételére. Debreczen, m. k. Mayer Antal, posta hiv. főnök.

Ij. Csáthy Károly könyvereskedő ur kiadásában legújabb megjelent s hozzáak beküldetett „Földrajzi előismeretek” című tankönyv az elemi iskolák 2-ik és 3-ik osztálya számára írta Körösy Antal. A művéske igen tartalmasan és czélszerűen van összeállítva, ára köve 40 kr, ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Felölő szerkesztő: TISZAI DÁNIEL.

Nyiltér.

Könyvek árverése.

Magyar, német, francia, angol olvasó-tan és szakkönyvek folyó hó 12-ik és 15-ik napján délután 2 óratól 5-ig nagypóterfautczán 350. szám alatti háznál önkéntes árverés útján elfognak adni. Melyre is a venni szándékozók emellen meghívattak.

H I R D E T É S E K.

BURGER LIPÓT
NŐI és FÉRFI DIVATKERESKEDÉSE
Debreczenben, főpiacz 2139. sz. alatt.

Ajánlja a nagyérdemű és t. cz. helybeli és vidéki közönségnek:

Báli tarlatán minden szinben 2.40, 2.80, 3.20, a legfinomabb; organtin minden szinben; továbbá Moull és Creplisat, francia virágok és legyezők, prágai keztük 2, 3, 4 gombu. Legf. francia miederek 1—1.40, 2—2.80, 3.50.

Női chiffoningek 1.30, 1.50, 1.70, 1.90, 2.20, 2.50, 2.80 kr.
Női bálórakli 1.20, 1.50, 1.70, 1.90, 2.20, 2.60, 3.20 kr.
Női alsónadrágok 1.20, 1.40, 1.60, himzett 1.80, 2 ft. 2.80.
Női alsósoknyák 2.20, 2.40, 2.70, himzett 2.80, 3.20, 3.80.
Férfi szines cretoningek ft 1.30, 1.50, 1.70 kr.
Férfi chiffoningek ft 1, 1.20, 1.50, 1.75, 2, 2.20, 2.60, 3 ft.

Pipere cikkek u. m.
Selyem és bársony szalagok minden szinben s szélességben Nyakkendőkét, nyakfogadok, csipkék, legújabb gallérok és manchetták, Rips és atlasz disztésnek minden szinben.

Női harinyák, keztük és calnos kötők rakására.
Férfi harinyák és keztük gyári rakásra.

Legújabb Rójtok
Poszomán Diszek

Nagy választás
Olesó, jó és czélszerű!

Főnyeremény Szerencse
450000 márk
új német bir.
értékben.

Szerencse
hirdetés.

A nyereményt biztostsija az állam.
Legközelebbi húzás: január 20 és 21.

Felhívás
az állam által biztosított nagy pénzsorsjátékra, melyben
8 millió 690,000 birod. márk
biztosan nyerhető.

Ezen előnyös sorsjáték nyeresénei, melyek tervszerűleg csupán 84,500 sorsjegyet tartalmaznak, a következők: Egy nyeresemény 450,000 bir. márk; 300,000, 150,000; 80,000; 60,000. Kétszer 40,000; 36,000. Nyolcszor 30,000, 24,000 és 20,000. 17-szer 18,000, 15,000. Kétszer 12,000. 17-szer 10,000. Négyeszer 8000 és 6000. 69-szer 5000 és 4000. 263-szor 3000 és 2000. 436-szor 1500, 1400, 1200 és 1000. 1648-szor 600 és 300. 160-szor 240, 200 és 180. 28,150-szer 142. 2975-ször 140 és 122. 9750-szer 94, 80, 66 és 38 bir. márk, melyek kevés hó alatt 6 részletben biztosan nyeretnek.

Az első nyereseményhúzás hivatalosan f. év január 20 és 21-re határozottatott, és ehez:
egy egész eredeti sorsjegy csak 8 ft,
egy fél eredeti sorsjegy csak 4 "
egy negyed ered. sorsjegy csak 2 "

és ezen, az állam által garantizott eredeti sorsjegyek (nem elittolt igérvények), az illeték bérmentes beklüldése után, legkényelmesebben ajánlott levelekben, postautalványon tett fizetés vétele után, a leg-távolabb vidékekre is általán szétküldetnek.

A részvevők mindenké az eredeti sorsjegyet együtt legyen kap tőlem egy, az illetékkel ellátott jelszóval, s a megértett sorsolás után azonnal felszólítatlann a hivatalos nyeresemény sorjegyeket.

A nyeresemények kifizetése és szétküldése általán követlenül azonnal és a legnagyobb titoktartás mellett pontosan eszközöltetik.

Minden megrendelés eszközölhető postautalvány vagy ajánlott levél által.

Fontuljanak tehát az illetők bizalmasan idősb

Heckscher Samuel,
bank és váltóirodájába Hamburgban.

A debreczeni könyv-, kö- és műnyomdai részvénytársulat

Könyv- és könyvnyomdájá
ajánljuk mindenféle nyomtatvány gyors és jutányos árban elkészítésére.

Üzleti helyiség — hová a megrendelések czímzése kéretik — főpiacz, Sz. Nagy Károly ur házában, a ref. nagytemplom mellett.

Ugyanitt kapható az 1876. évre szóló s a métermértékek népszerű átszámítási táblázatával ellátott nagy fájl naptár. — Egy darab ára 40 kr.

Bérleti hirdetés.

1. A püspökladányi vallásalapítványi uradalomhoz tartozó a püspökladányi határban fekvő XIX. és XX. számú bértelepek 1876. évi márczius 1-től fogva 3 évre esetleg 3 1/2 évre bérbe adatnak.

2. A XIX. számú bértag 518 holdat, a XX. számú pedig 690 holdat tesz ki, és ez utóbbi kellő gazdasági épületekkel is el van látva.

3. Bérteni szándékozók 1208 frt bánompénzzel ellátott zárt ajánlataikat f. évi január 20-án déli 12 óráig az alulírott ker. főtisztviszhez annál inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezett ajánlatok figyelmen kívül hagyatnak; a megajánlott összeg tisztán betűvel is kiírandó, valamint az ajánlatban határozottan kiteendő az is, hogy ajánlattevő a részletes feltételeket ismeri, s azokat ajánlata benyújtásától magára nézve kötelezőnek tartja.

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga neműen egyetlen könyvnek a második kiadása, telentezen javított és bővített kiadás:

„ÖNSEGÉLY”
ezimuel, a nemzörések minden betegségei számára hű és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasznosított orvostól.

Ezen könyv oklást és segítetget nyújt mindazonoknak kik ifjúk korukban titkos bűnt vagy másfélelet kiáspontját értek és ennek következtében betegeskednek.

gyöngöseségben
vagy anetudatú idegzetben szenvednek, vagy annak közeli beállásból fenyegetetnek.

Azok is, kik idősültek bujakóban, bérhajokban, bujakoros kórányban, hogy csökküklésben szenvednek, vagy kiknek teste mindig bizonytalanságok által gyöngített, teljes kigyógyulást találhatnak.

Nevélők, leukémák és általán emberbarátok, kik a fiatalok jevét szeretik hordják, jól teszik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világság kedvéért bönarant árákál van állítva, minden könyvkereskedésben kapható, de pósta útján nálam is megrendelhetik. Ára 2 frt.

Dr. Ernst L., HESZONVÁRI ORVOS.
Pesten, kétszáz és húsz és 24-ik szám.

2. javított kiadás.

4. A részletes feltételek alulírott hivatalában megtekinthetők.

A czeglédi kerületi főtisztvisz.
15 1—3

A debreczeni szesz és élesztő gyár gyártmányainak árjegyzéke.

Életszes = 36—38 foku, 30 fokkal számitva, egy akón föltitli mennyiségben = **1 t e z é n k é n t 13 kr.**

20 foku tiszta gabona pálinka, mint fentebb, itozeteje **10 kr.**
Finom kiviteli (export) sajtolt élesztő fontja: **40 kr.**
Közönséges jó szintén sajtolt élesztő: **30 kr.**

Tengeri moslék szarvasmarhának és sertésnek akónként **10 kr.**
Megrendelések helyben és vidékre elfogadtattak és pontosan teljesítettnek, a fővártárban nagytemplomter 339. sz. a.